

Gemeente Heerde

**1e Nota van Inlichtingen van de Europees openbare
aanbesteding 'Omgevingsbeleids- en
toepasbareregelapplicaties'**

Datum: vrijdag 18 september 2026

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Beschrijvend document, hoofdstuk 2.2	In het beschrijvend document heeft u opgenomen: "Elke deelnemende gemeente is en blijft voor haar eigen grondgebied verantwoordelijk voor de uitvoering van de Omgevingswet en treedt na gunning zelfstandig op als contractpartij, tenzij in de conceptovereenkomst (bijlage 5) anders is bepaald." Uit de conceptovereenkomst (bijlage 5) maken wij op dat alle drie de deelnemende gemeenten gezamenlijk partij zijn bij één overeenkomst. Dit lijkt te wringen met het in het beschrijvend document geformuleerde uitgangspunt dat iedere gemeente zelfstandig als contractpartij optreedt en voor haar eigen grondgebied verantwoordelijk is en blijft. Nu de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Omgevingswet per gemeente is belegd, ligt het naar onze mening meer voor de hand om per deelnemende gemeente een separate overeenkomst te sluiten. Dat sluit aan bij de zelfstandige positie van elke gemeente en voorkomt onduidelijkheid over onder meer aansprakelijkheid, facturatie, aansturing en beëindiging per grondgebied. Vraag: Bent u bereid om, in lijn met het genoemde uitgangspunt in het beschrijvend document, per deelnemende gemeente een separate overeenkomst te sluiten in plaats van één gezamenlijke overeenkomst? Indien niet, kunt u toelichten hoe de gezamenlijke overeenkomst in bijlage 5 zich verhoudt tot het uitgangspunt dat elke gemeente zelfstandig als contractpartij optreedt?	Nee, Aanbestedende dienst kiest bewust voor één gezamenlijke Overeenkomst met de drie deelnemende gemeenten, waarbij gemeente Heerde als penvoerder namens Aanbestedende dienst optreedt en de Overeenkomst tekent. Dit staat los van de inhoudelijke verantwoordelijkheid van iedere gemeente voor de uitvoering van de Omgevingswet binnen haar eigen grondgebied; die verantwoordelijkheid blijft ongewijzigd bij de individuele gemeente en wordt nader uitgewerkt in de bijlagen bij de Overeenkomst (o.a. SLA/DAP). Het beschrijvend document en de conceptovereenkomst zijn dan ook niet met elkaar in tegenspraak. Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om per deelnemende gemeente een separate overeenkomst te sluiten.
2	Beschrijvend document, hoofdstuk 3.11.2, p.13	Het is gebruikelijk dat in de situatie dat een hoofdaannemer een beroep doet op een derde/onderaannemer om aan een geschiktheidseis te voldoen, deze derde een afzonderlijk UEA-formulier invult en ondertekent in plaats van dat haar gegevens en ondertekening opgenomen worden in de UEA van de hoofdaannemer. De beschrijving in 3.11.2 lijkt te duiden op het laatste, terwijl het UEA zelf (bij deel II C) en uw beschrijving in 3.8 van het beschrijvend document het eerste voorschrijft. Kunt u bevestigen dat inschrijvers in deze situatie voor derden/onderaannemers waarop een beroep wordt gedaan voor het voldoen aan een of meerdere geschiktheidseisen een afzonderlijk UEA-formulier indienen bij inschrijving?	Ja, dat is juist. Indien Inschrijver voor het voldoen aan een of meerdere Geschiktheidseisen een beroep doet op een derde/onderaannemer, dient deze derde/onderaannemer een eigen, afzonderlijk UEA-formulier in te vullen en rechtsgeldig te ondertekenen. Dit volgt uit paragraaf 3.8, 3.11.2 en 4.3 van het beschrijvend document.
3	Beschrijvend document, hoofdstuk 3.7, p.10	Het is bij soortgelijke aanbestedingen gebruikelijk dat bij opening van de kluis de aanbestedende dienst een proces verbaal van opening opstelt, waarin de namen van de inschrijvers worden vermeld, en dat dit proces verbaal binnen enkele dagen na opening van de kluis beschikbaar wordt gesteld aan de inschrijvers. Kunnen we ervan uitgaan dat u deze werkwijze bij deze aanbesteding ook hanteert?	Aanbestedende dienst publiceert geen Proces verbaal bij opening van de kluis.
4	Beschrijvend document, hoofdstuk 4.2, p.14	U schrijft: "Bewijsmiddelen die op verzoek van Aanbesteder overlegd dienen te worden moeten binnen 5 werkdagen na dit verzoek door Inschrijver worden overgelegd." Hierover hebben wij 2 vragen: 1. Vijf werkdagen is aan de krappe kant. Doorgaans is 7 of 10 werkdagen gebruikelijker bij soortgelijke aanbestedingen. Bent u bereid om minimaal 7 werkdagen te hanteren? 2. Worden de bewijsmiddelen mbt de uitsluitingsgronden alleen van de hoofdaannemer opgevraagd of ook van de derde/onderaannemer waarop een beroep wordt gedaan voor het voldoen aan de geschiktheidseisen?	1. Aanbestedende dienst is bereid de termijn voor het overleggen van bewijsmiddelen te verruimen van 5 naar 7 werkdagen. Paragraaf 4.2 van het beschrijvend document is aangepast. 2. De bewijsmiddelen ten aanzien van de Uitsluitingsgronden worden niet alleen van de hoofdaannemer opgevraagd, maar ook van iedere derde/onderaannemer waarop voor het voldoen aan de Geschiktheidseisen een beroep wordt gedaan. Dit volgt uit paragraaf 4.2 van het beschrijvend document, op grond waarvan alle deelnemers aan een samenwerkingsverband of hoofdaannemer/onderaannemerconstructie moeten voldoen aan de Uitsluitingsgronden.
5	Beschrijvend document, hoofdstuk 4.3.4, p.15 en 16	U vraagt begrijpelijk referenties aan te leveren om de geschiktheid van de Leverancier aan te tonen. Kunt u bevestigen dat het de zittende leverancier is toegestaan om het huidige, lopende contract bij uw organisatie op te voeren als de vereiste referentie? Op die manier besparen we onze andere klanten onnodig administratief werk, en u weet immers als geen ander wat u aan ons heeft.	Aanbestedende dienst gaat hiermee akkoord.

6	Beschrijvend document, hoofdstuk 6.4, Demonstratiescript A, punt 3	Er wordt vaak gevraagd om gegevens van de préproductie naar de productieomgeving over te zetten. Wij raden deze werkwijze af. Het is belangrijk te begrijpen dat pré- en productieomgevingen binnen het DSO volledig gescheiden zijn. De pré- en productieomgevingen van de aangeboden plan- en regelsoftware zijn verbonden met de overeenkomstige omgeving van het DSO en zijn dus ook strikt gescheiden. Oefenen en testen in de pré-omgeving kan leiden tot fouten die doorwerken in de daar aanwezige regelingversie. Deze fouten worden daarom overgenomen in elke testprocedure die in de préproductie-omgeving wordt gestart. Het overbrengen van data van de préproductie- naar de productieomgeving leidt tot vervuiling met ontoelaatbare gevolgen. Kortom, oefenen kan prima in de préproductie-omgeving, maar houd de gegevens daar. Voor het testen van te publiceren besluiten vanuit de plansoftware is het in de praktijk vaak wenselijk om, voorafgaand aan publicatie vanuit de productieomgeving, te controleren of de publicatie correct zal verlopen. Wij adviseren altijd te beginnen met een procedure op basis van een correcte regelingversie in de productieomgeving. Na bewerking kan een kopie naar de préproductie-omgeving worden overgezet om daar te publiceren. Indien alles naar wens verloopt, kunt u vervolgens met vertrouwen ook vanuit de productieomgeving publiceren. Gaat u akkoord met de door ons beschreven werkwijze voor de scheiding tussen de pré-productie- en productieomgeving - in aansluiting op de strikte scheiding van de DSO-omgevingen en ter voorkoming van zeer ongewenste vervuiling van de productieomgeving?	Aanbestedende dienst gaat akkoord met de beschreven scheiding tussen PRE en PROD. Het doel van het demonstratieonderdeel is niet het rechtstreeks verplaatsen van vervuilde testdata naar productie, maar het tonen van een beheerste werkwijze waarbij dezelfde inhoud veilig kan worden getest en vervolgens vanuit PROD kan worden gepubliceerd. Een functioneel gelijkwaardige werkwijze is toegestaan.
7	Beschrijvend document, hoofdstuk 6.4, p.20	U heeft anderhalf uur gereserveerd voor de demonstratie (inclusief vragen). Onze ervaring leert dat voor demonstraties van de gevraagde omvang doorgaans 2 uur gereserveerd wordt en dat dat een beter passende tijdsduur is hiervoor. Anderhalf uur wordt voor de demonstrateurs erg krap en vergroot het risico dat sommige zaken (en vragen) afgeraffeld moeten worden - in onze ogen ongewenst en niet bijdragend aan een kwalitatief goede en realistische beoordeling in het kader van een overheidsopdracht, zeker in de situatie waarin de demonstratie zwaar meeweegt in de beoordeling. Bent u daarom bereid om de demonstratieduur te verruimen naar 2 uur in plaats van anderhalf uur?	Aanbestedende dienst gaat hiermee akkoord.
8	Beschrijvend document, hoofdstuk 6.5, p.22	U geeft aan dat de beoordelingscommissie bestaat uit functioneel beheerders c.q. vakinhoudelijke deskundigen op het gebied van de omgevingswet en de inkoopadviseur van Aanbestedende dienst en dat de leden van deze commissie de kwalitatieve onderdelen K1, K2 en K3 beoordelen. Klopt de aanname dat alleen de functioneel beheerders en de vakinhoudelijke experts K1, K2 en K3 inhoudelijk beoordelen en de inkoopadviseur niet inhoudelijk mee-beoordeelt?	Ja, die aanname is juist. De functioneel beheerders en vakinhoudelijke experts beoordelen de kwalitatieve onderdelen K1, K2 en K3 inhoudelijk. De inkoopadviseur van Aanbestedende dienst maakt weliswaar deel uit van de beoordelingscommissie, maar vervult daarbij een procesmatige rol (waaronder bewaking van het beoordelingsproces en de consistentie daarvan) en beoordeelt de kwalitatieve onderdelen niet zelf inhoudelijk.
9	Bijlage 3 - Prijzenblad, tabblad 1. Implementatiekosten	In de eerste alinea van de toelichtende tekst op dit tabblad verwijst u naar een aantal eisen in het PvE. Wij maken u erop attent dat de meeste van deze verwijzingen niet kloppen. Kunt u -voor de goede orde- deze verwijzingen corrigeren?	De verwijzingen in de toelichting op tabblad 1 van het prijzenblad worden gecorrigeerd. Dit betreft uitsluitend een redactionele correctie van verwijzingen naar het Programma van Eisen en geen inhoudelijke wijziging van de prijsuitvraag.
10	Bijlage 3 - Prijzenblad - Implementatiekosten	In de toelichting op tabblad 1 van het prijzenblad wordt verwezen naar verschillende eisen uit het Programma van Eisen. Een aantal van deze verwijzingen lijkt niet aan te sluiten op de betreffende eisnummers. Kunt u de verwijzingen controleren en waar nodig corrigeren?	Zie antwoord op vraag 9.
11	Bijlage 4 - Programma van eisen Omgevingsbeleids- en Toepasbareregelsapplicatie Aanbestedende dienst, Eis 1.1	In de toelichting op deze eis stelt u dat de viewercomponent ook als losse module ingezet moet kunnen worden. Binnen onze oplossing zijn de omgevingsbeleidcomponent en de viewermodule onlosmakelijk met elkaar verweven. Deze integratie is een bewuste keuze, omdat deze verwevenheid juist de meerwaarde creëert voor soepele interne raadpleging, raadsinformatie en externe informatiedeling. Door deze architectuur is het echter niet mogelijk om onze viewer als losse component (zonder de beleidscomponent) af te nemen. Voor gemeenten die uitsluitend een losse viewer zoeken, geldt de viewer van de Landelijke Voorziening (DSO) als een mogelijk alternatief. Gaat u ermee akkoord dat de inschrijver de viewercomponent niet als losse, standalone module aanbiedt?	Vanuit functioneel oogpunt is dit akkoord, met de volgende kanttekening: Bij gebruik van de viewercomponent is het niet wenselijk dat raadplegers te veel onnodige info op het scherm krijgen c.q. dat ze in de te diep in de omgevingsbeleidcomponent terecht komen.

12	Bijlage 4 - Programma van eisen Omgevingsbeleids- en Toepasbareregelsapplicatie Aanbestedende dienst, Eis 1.10	Eis OBR10 beschrijft de wens om door derden (zoals stedenbouwkundige bureaus) aangeboden STOP/TPOD-bestanden te importeren en daarbij conflicten met de lopende versie te voorkomen. Hoewel onze software deze traditionele, bestandsmatige plan-plan uitwisseling ondersteunt, leert de praktijk dat bestandsgedreven uitwisseling tussen softwareoplossingen van verschillende leveranciers meestal niet mogelijk is. Om de risico's van bestandsfouten en versieconflicten volledig uit te sluiten, bieden wij als primaire oplossing 'werken aan de bron'. Hierbij krijgt het adviesbureau (met onze plansoftware) veilig en gecontroleerd toegang om direct aan de procedure van de bronhouder (met onze plansoftware) te werken. Er is daardoor geen sprake meer van import, export of samenvoeging, omdat beide partijen in dezelfde 'single point of truth' werken. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat het faciliteren van uitbesteding via deze directe en foutloze 'werken aan de bron'-methodiek wordt gezien als een volledige (en potentieel meer gewaardeerde) invulling van het doel achter eis OBR10?	Aanbestedende dienst kan dit bevestigen.
13	Bijlage 4 - Programma van eisen Omgevingsbeleids- en Toepasbareregelsapplicatie Aanbestedende dienst, Eis 1.18	In lijn met de VNG-notitie 'Plansoftware en archiveren' fungeert plansoftware als een bronapplicatie waarvan de uiteindelijke output archiefwaardig is. Conform deze richtlijn exporteren wij het besluit exact volgens de voorgeschreven landelijke STOP/TPOD-standaard en de daarbij behorende verplichte bestandsformaten. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat het genereren van deze gestandaardiseerde STOP/TPOD-export volledig recht doet aan uw definitie van een 'archiefwaardig formaat' in deze eis?	Aanbestedende dienst kan dit bevestigen.
14	Bijlage 4 - Programma van eisen Omgevingsbeleids- en Toepasbareregelsapplicatie Aanbestedende dienst, Eis 1.23	Eis OBR13 vraagt om het genereren van een regelingversie voor een andere organisatie conform het KOOP-uitwisselpakket (STOP-TPOD). Onze software kan deze dataset conform de landelijke standaard volledig en probleemloos exporteren. Hiermee voldoen we aan de technische eis om het bestand overdraagbaar te maken, bijvoorbeeld uw lokaal archief. Wij merken echter op dat bij het aanbieden van zo'n bestand aan een andere gemeente, de bruikbaarheid volledig afhankelijk is van de importmogelijkheden van hun plansoftware. Om die reden faciliteert onze applicatie juist het direct inzien en hergebruiken van andermans gepubliceerde besluiten, en bieden wij voor uitbesteding een 'werken aan de bron'-oplossing (zoals toegelicht bij onze vraag over eis 1.10, OBR10). Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat onze mogelijkheid om het regeling-bestand strikt conform de geldende KOOP STOP/TPOD-standaard te exporteren, volstaat voor deze eis, ongeacht of de ontvangende partij functioneel of technisch in staat is dit specifieke bestand lokaal in te lezen?	Aanbestedende dienst kan dit bevestigen.
15	Bijlage 4 - Programma van eisen Omgevingsbeleids- en Toepasbareregelsapplicatie Aanbestedende dienst, Eis 1.25 en 1.26	Bij de eisen OBV01 en OBV02 wordt gevraagd om de regelingen en wijzigingen (zowel op de kaart als in tekst) te tonen op basis van het STOP-TPOD presentatiemodel. Het STOP-TPOD presentatiemodel (specifieke kleuren, symbolen en lijndiktes) is door Geonovum specifiek ontwikkeld voor een uniforme raadpleging door eindgebruikers (burgers en bedrijven) binnen de Landelijke Voorziening (DSO-LV). Binnen plansoftware ligt de focus echter op de ontwerpfase, de interne afstemming en het informeren van besluitvormers zoals de gemeenteraad. Hier is juist behoefte aan weergaven die de impact van mutaties optimaal inzichtelijk maken (zoals renvooiweergave op de kaart en in de tekst), waarvoor de strikte DSO-styling niet is ontworpen. Uiteraard valideert en levert onze software de data (inclusief geometrie en annotaties) wél strikt conform de STOP-TPOD standaarden aan, zodat het DSO-LV deze na publicatie exact volgens het bedoelde presentatiemodel toont. Vraag: Klopt de interpretatie van inschrijver dat deze eisen functioneel mogen worden opgevat? Dit betekent dat de plansoftware staten en wijzigingsbesluiten integraal en mutatie-technisch (renvooi) inzichtelijk moet maken ten behoeve van het plan- en besluitvormingsproces, maar dat de strikte eis voor het STOP-TPOD presentatiemodel (de specifieke DSO-styling) alleen geldt voor de aanlevering aan en publicatie in de Landelijke Voorziening? Zo nee, kunt u toelichten waarom de specifieke DSO-LV eindgebruikers-styling functioneel wordt vereist tijdens het opstellen, muteren en bestuurlijk afstemmen van regelingen in de plansoftware?	Deze eisen mogen functioneel worden opgevat. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen functionele eisen van de eindgebruikers en degenen die een rol hebben in de planvoorbereiding. Raadpleging op basis van het STOP-TPOD presentatiemodel gaat via het DSO. Bij de eisen 1.25 en 1.26 wordt de volgende passage verwijderd: "op basis van het STOP-TPOD presentatiemodel".
16	Bijlage 4 - Programma van eisen Omgevingsbeleids- en Toepasbareregelsapplicatie Aanbestedende dienst, Eis 1.6	Onze software ontsluit de geometrie van BGT/BAG/BRK actueel via PDOK. Omdat we direct bij de landelijke bron integreren, is een koppeling met een lokale gemeentelijke kernregistratie overbodig. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat het direct bevragen van de Landelijke Voorzieningen volstaat voor deze eis?	Aanbestedende dienst kan dit bevestigen.

17	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 2.14	Voor het zoeken in toepasbare regels is het mogelijk om te zoeken op: - gekoppelde activiteiten, - werkzaamheden, - naamgeving van de toepasbare regels. Is dit voor de aanbestedende dienst akkoord?	Aanbestedende dienst gaat hiermee akkoord.
18	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 2.16	Voor raadpleging is software nodig. Beschikt een raadpleger daar niet over dan is de terugvaloptie het Omgevingsloket, waar de Toepasbare regels ook met een toekomstige inwerkingsstredingsdatum kunnen worden gepubliceerd. Wordt dit als voldoende beschouwd voor het doel “review door niet-gebruikers”?	Het Omgevingsloket kan worden gebruikt voor het integraal doorlopen en testen van gepubliceerde toepasbare regels. Deze werkwijze voorziet echter niet in alle gevallen volledig in het doel van eis 2.16. Bij de inhoudelijke review moet het ook mogelijk zijn om afzonderlijke onderdelen van een beslisboom, inclusief de achterliggende vragen, antwoorden en logica, overzichtelijk aan deskundigen te presenteren. De wijze waarop de inschrijver dit faciliteert is vormvrij. Dit kan bijvoorbeeld met een export naar PDF of Word, een raadpleegomgeving, een read-onlyvoorziening of een andere gelijkwaardige oplossing. Een afzonderlijk webportaal of een volledige gebruikerslicentie voor reviewers is niet vereist.
19	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 3.1	In de eis wordt gevraagd dat de oplossing de gemeente in staat stelt volledig te voldoen aan onder andere de AVG, Woo en Archiefwet, evenals lokale verordeningen. Software is slechts een middel ter ondersteuning van deze wetten (door bijvoorbeeld het bieden van autorisatiemodellen, logboeken of archief-exports). De daadwerkelijke compliance is een organisatorische verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke (de Aanbestedende dienst-gemeenten). Klopt de interpretatie van Inschrijver dat deze eis uitsluitend zo gelezen moet worden dat de software de technische randvoorwaarden en functionaliteiten biedt waarmee de gemeente (met het juiste gebruik) aan deze wetten kan voldoen, gebaseerd op de gangbare landelijke architectuurstandaarden (zoals de GEMMA)?	Dit is juist. De eis ziet op de technische en functionele randvoorwaarden van de aangeboden oplossing. De oplossing moet de gemeenten in staat stellen om, bij juist gebruik en met passende organisatorische maatregelen, aan de genoemde wet- en regelgeving te voldoen. De verantwoordelijkheid van de gemeenten als verwerkingsverantwoordelijke en archiefvormer blijft daarbij bestaan. Van de inschrijver wordt verwacht dat de oplossing en dienstverlening hier passend op aansluiten.
20	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 3.1	De eis stelt dat de Odrachtnemer verantwoordelijk is voor alle aanpassingen door nieuwe wet- en regelgeving en daarvan de kosten draagt. Inschrijver hanteert als marktconform uitgangspunt dat het in stand houden van de aangeboden plan- en regelsoftware binnen de actuele wettelijke kaders (waaronder de STOP/TPOD-standaarden) integraal onderdeel is van het verleende gebruiksrecht en de reguliere onderhoudskosten. Een leverancier kan echter geen 'blanco cheque' uitschrijven voor toekomstige wet- en regelgeving die nu nog volledig buiten beeld is. Klopt de interpretatie van Inschrijver dat deze eis als volgt mag worden gelezen: de leverancier draagt binnen het gebruiksrecht de kosten om de reeds aangeboden functionaliteiten aan de actuele wet- en regelgeving te laten blijven voldoen. Indien nieuwe regelgeving echter vereist dat er fundamenteel nieuwe, nu nog niet voorzienbare functionaliteiten of modules moeten worden gebouwd die buiten de scope van deze initiële aanbidding vallen, dan treedt Inschrijver in overleg met de opdrachtgever en mogen hiervoor aanvullende kosten worden gerekend?	Ja, met dit onderscheid. Onderhoud en aanpassing van de aangeboden functionaliteit aan wijzigingen in wetgeving en geldende landelijke standaarden die binnen de scope van de opdracht vallen, behoren tot het gebruiksrecht en de reguliere vergoeding. Alleen aantoonbaar nieuwe functionaliteit die buiten de oorspronkelijke scope van de opdracht valt, kan via de contractuele wijzigingsprocedure en na voorafgaande schriftelijke overeenstemming als meerwerk worden behandeld. Zie ook antwoord op vraag 39.
21	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 3.1	In het verlengde van de vorige vraag: Inschrijver draagt er uiteraard zorg voor dat de aangeboden plan- en regelsoftware blijft voldoen aan de actuele wet- en regelgeving (zoals bijvoorbeeld een overgang naar STOP 1.4 of 1.5). In de eis wordt echter gesteld dat de oplossing nieuwe wet- en regelgeving 'volledig vóór de inwerkingtreding' moet ondersteunen. Hoewel Inschrijver dit absoluut als een zwaarwegende inspanningsverplichting beschouwt, is Inschrijver voor de technische realisatie hiervan in de praktijk volledig afhankelijk van de tijdige beschikbaarheid en definitieve vaststelling van landelijke informatiemodellen en specificaties (zoals STOP/TPOD, Geonovum, KOOP). Klopt de interpretatie van Inschrijver dat de verplichting om aanpassingen gegarandeerd vóór inwerkingtreding gereed te hebben, alléén geldt indien de landelijke, definitieve en bevroren technische specificaties minimaal 6 maanden vóór de inwerkingtreding door de landelijke overheid beschikbaar zijn gesteld?	Uw interpretatie is onjuist. Uitgangspunt is dat noodzakelijke aanpassingen aan wetgeving en geldende landelijke standaarden tijdig beschikbaar zijn vóór de datum van inwerkingtreding. Wanneer dit door late beschikbaarheid van definitieve landelijke specificaties redelijkerwijs niet haalbaar is, treden partijen tijdig in overleg over een uitvoerbare oplossing. Omdat de benodigde termijn afhankelijk is van de aard en omvang van de wijziging en het moment waarop landelijke specificaties definitief beschikbaar zijn, wordt geen generieke termijn opgenomen.
22	Bijlage 4 - Programma van eisen - eis 3.1	Eis 3.1 verlangt dat wijzigingen in wet- en regelgeving vóór de datum van inwerkingtreding worden ondersteund. De technische implementatie kan mede afhankelijk zijn van het moment waarop definitieve landelijke standaarden en specificaties beschikbaar komen. Hoe wordt met deze afhankelijkheid omgegaan wanneer deze specificaties pas kort vóór de inwerkingtreding definitief worden vastgesteld?	Zie antwoord op vraag 21.

23	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 3.10	In de eis wordt gesteld dat AI-toepassingen uitsluitend zijn toegestaan na voorafgaande toestemming, dat deze te allen tijde kunnen worden stopgezet, en dat trainingsdata en beslissingslogica volledig inzichtelijk moeten worden gemaakt ten behoeve van algoritme-registers. Inschrijver is als SaaS-leverancier koploper in het veilig toepassen van innovatieve AI. Omdat Inschrijver een multi-tenant SaaS-oplossing biedt, is het cruciaal om onderscheid te maken tussen enerzijds AI voor geautomatiseerde besluitvorming over burgers (hoog risico) en anderzijds Generatieve AI als productiviteitsassistent (zoals schrijfhulp of zoekfunctionaliteit), waarbij de gebruiker zelf altijd de volledige controle en beslisbevoegdheid behoudt (Human-in-the-Loop). In dit laatste geval is registratie in een algoritme-register veelal niet aan de orde conform de EU AI Act. Bovendien wordt voor dergelijke functionaliteit vaak gebruikgemaakt van generieke fundatiemodellen (zoals LLM's) waarvan de leverancier de onderliggende ai-trainingsdata redelijkerwijs niet kan overleggen, en raakt de exacte inrichting aan het intellectueel eigendom van Inschrijver. Klopt de interpretatie van Inschrijver dat deze eis als volgt mag worden toegepast in een multi-tenant SaaS-context: 1. Dat het recht op weigering of stopzetting door Opdrachtgever uitsluitend betrekking heeft op het in- of uitschakelen van AI-functionaliteiten (opt-in/opt-out) binnen de eigen klantomgeving, en niet leidt tot een vetorecht op de doorontwikkeling van de standaard SaaS-applicatie voor andere afnemers? 2. Dat voor AI-toepassingen die louter dienen als productiviteitsassistent (geen geautomatiseerde besluitvorming) transparantie wordt geboden middels standaard productdocumentatie (zoals een AI-bijsluiter over de werking en databeveiliging), en dat de verplichting tot het aanleveren van ruwe trainingsdata en exacte algoritme-logica hierbij vervalt vanwege intellectueel eigendom en afhankelijkheid van third-party fundatiemodellen?	1. Ja. Een opt-out van de aanbestedende dienst ziet op het gebruik van AI-functionaliteit binnen de eigen omgeving en binnen de eigen dienstverlening. Dit geeft geen recht om de ontwikkeling of beschikbaarstelling van functionaliteit voor andere afnemers te blokkeren. 2. Gedeeltelijk. Ruwe trainingsdata of bedrijfsgeheime broncode hoeven niet te worden verstrekt. Wel blijft voldoende documentatie vereist over doel, werking, gebruikte modellen, betrokken leveranciers, gegevensstromen, beveiliging, menselijke controle, risico's en relevante registraties. Nieuwe AI-functionaliteit wordt vooraf gemeld en staat standaard uit wanneer voorafgaande toestemming is vereist.
24	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 3.11	In de eis wordt gesteld dat de dataoverdracht bij een exit plaatsvindt in een 'gangbaar, duurzaam en leesbaar bestandsformaat'. Inschrijver conformeert zich uiteraard aan een ordentelijke en veilige exit, en biedt hiertoe een exitplan dat aansluit bij de actuele VNG-standaarden (GIBIT 2025). Omdat de aangeboden plansoftware specifiek is ontworpen voor de processen rondom de Omgevingswet, is het uitgangspunt van Inschrijver dat klantdata (besluiten, regelingen, locaties) in de software is gestructureerd en wordt geëxporteerd conform de verplichte, landelijke STOP/TPOD-standaarden. Dit is hét gestandaardiseerde, duurzame formaat voor deze data in Nederland. Klopt de interpretatie van Inschrijver dat: 1. De overdracht van de plandata in het geldende STOP/TPOD-formaat (aangevuld met standaard exportformaten zoals CSV/XML of PDF voor eventuele overige metadata en audit-logs) volledig kwalificeert als het gevraagde 'gangbare, duurzame en leesbare bestandsformaat'? 2. Eventuele dataconversie of transformatie die nodig blijkt om deze gestandaardiseerde data in te lezen in de specifieke, afwijkende datastructuur van een opvolgende leverancier, de verantwoordelijkheid is van de Opdrachtgever of die opvolgende leverancier? (Waarbij Inschrijver in het kader van een soepele migratie uiteraard binnen redelijkheid de inspanningen zal leveren die van een vertrekkend leverancier verwacht mogen worden ter toelichting op de geleverde standaard export).	1. Ja, als de export alle relevante data, versies, relaties, bijlagen, metadata en auditgegevens compleet en bruikbaar omvat. STOP/TPOD kan voor omgevingsdocumenten/plandata het primaire formaat zijn; STTR kan dat zijn voor toepasbare regels. Voor overige gegevens zijn aanvullende open en gangbare formaten nodig. 2. Conversie naar een leveranciersspecifiek intern model van een opvolgende leverancier is niet automatisch de verantwoordelijkheid van de vertrekkende leverancier. De vertrekkende leverancier levert wel redelijke migratieondersteuning, documentatie en toelichting conform het exitplan.
25	Bijlage 4 - Programma van eisen - eis 3.11	Welke eisen worden bij beëindiging van de overeenkomst gesteld aan de vorm waarin gegevens worden overgedragen? Kan voor omgevingsdocumenten worden volstaan met de geldende STOP/TPOD-standaard en voor toepasbare regels met STTR? En bij welke partij ligt de verantwoordelijkheid voor eventuele conversie naar het interne gegevensmodel van een opvolgende leverancier?	Zie antwoord op vraag 24.

26	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 3.12	In de eis wordt gesteld dat de oplossing een volledige, consistente export inclusief MDTO-metadata en context moet faciliteren naar het gemeentelijke archiefsysteem. Conform de geldende 'VNG-notitie plansoftware en archiveren' is plan- en regelsoftware nadrukkelijk géén archiefsysteem (RMA/e-Depot) en ook géén zaaksysteem, maar fungeert het als een bronapplicatie. Binnen het domein van de Omgevingswet worden besluiten en regelingen landelijk gestandaardiseerd via de STOP/TPOD-standaard (XML en PDF). Inschrijver faciliteert het archiefproces dan ook door het kunnen exporteren van deze officiële, open STOP/TPOD-datasets. Binnen deze gestandaardiseerde XML-bestanden is de inhoudelijke metadata, versiebeheer en de samenhang tussen informatieobjecten per definitie geborgd. De specifieke procesmetadata (conform MDTO) wordt in de regel door de gemeente in het eigen zaaksysteem verrijkt en beheerd, waarna het totaal als zaakdossier naar het archief gaat. Klopt de interpretatie van Inschrijver dat voor deze plansoftware-applicatie aan deze archief-eisen (inclusief behoud van samenhang en metadata) volledig wordt voldaan door het beschikbaar stellen van de complete STOP/TPOD-export (open formaten), waarbij de inhoudelijke metadata in de standaard besloten ligt en verdere MDTO-verrijking aan de kant van het gemeentelijke zaaksysteem/archiefsysteem plaatsvindt?	De applicatie hoeft geen archiefsysteem of e-depot te zijn. Wel moet de applicatie de gemeenten technisch en functioneel in staat stellen om relevante gegevens op een bruikbare en controleerbare wijze over te brengen naar het gemeentelijke zaak- of archiefsysteem. Voor omgevingsdocumenten/plandata is STOP/TPOD het primaire exportformaat. Voor toepasbare regels gaat het om export van de relevante regelbeheerobjecten in STTR. MDTO-verrijking vindt plaats in het gemeentelijke zaak- of archiefsysteem, op basis van daarvoor benodigde brongegevens die de applicatie bij export beschikbaar stelt.
27	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 3.2	In deze eis wordt gesproken van een "verklaring van toepasselijkheid" die inschrijvers bij inschrijving moeten voorleggen om aan te tonen dat aan de EER-eis wordt voldaan. De term "verklaring van toepasselijkheid" (ook wel Statement of Applicability) is echter een gangbaar begrip binnen ISO 27001, waarin wordt beschreven welke beveiligingsmaatregelen van toepassing zijn verklaard en om welke reden. Dit document zegt op zichzelf niets over de fysieke of juridische locatie van dataverwerking en -opslag. Kan de aanbestedende dienst bevestigen of met "verklaring van toepasselijkheid" inderdaad een ISO 27001 Statement of Applicability wordt bedoeld, of dat hiermee wordt bedoeld op een andere, specifiek op deze EER-eis gerichte verklaring, bijvoorbeeld een eigen verklaring van de inschrijver waarin expliciet wordt bevestigd dat alle verwerking van de data binnen de EER plaatsvindt?	Met 'verklaring van toepasselijkheid' wordt hier niet de ISO 27001 Statement of Applicability bedoeld. Bedoeld is een door de inschrijver ondertekende verklaring waaruit blijkt dat verwerking en opslag van de gegevens waarop eis 3.2 ziet binnen de EER plaatsvinden. De terminologie in eis 3.2 wordt verduidelijkt; de inhoudelijke eis wijzigt niet.
28	Bijlage 4 - Programma van eisen - eis 3.2	In eis 3.2 wordt gesproken over een 'verklaring van toepasselijkheid' in verband met verwerking en opslag binnen de EER. Wordt hiermee de Statement of Applicability uit ISO 27001 bedoeld, of een afzonderlijke verklaring waarin de inschrijver bevestigt dat verwerking en opslag binnen de EER plaatsvinden?	Zie antwoord op vraag 27.
29	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 3.7	De eis stelt dat de oplossing functionaliteit biedt om documenten die buiten de oplossing zijn gecreëerd in 'gangbare formaten' te uploaden. Omdat de aangeboden oplossing specifieke plansoftware betreft die besluiten en regelingen genereert voor de Landelijke Voorziening (LVBB/DSO), is het platform gebonden aan de strikte validatieregels van de STOP/TPOD-standaard. Binnen deze landelijke standaard is het niet toegestaan om willekeurige bestandsformaten als document te verwerken. Inschrijver faciliteert het verwerken van externe documenten daarom exact volgens de landelijke kaders: Voor formele bijlagen bij een wijzigingsprocedure worden PDF-bestanden ondersteund (conform de standaard). Deze kunnen worden geupload. Voor het overnemen van externe conceptteksten (bijvoorbeeld vanuit Microsoft Word) is het mogelijk om deze teksten via 'knippen en plakken' direct over te nemen in de gestructureerde regelteksten van de plansoftware, zodat deze direct STOP-valid zijn. Klopt de interpretatie van Inschrijver dat de term 'gangbare formaten' strikt gelezen moet worden binnen de kaders van de STOP/TPOD-standaard? Oftewel: dat aan deze eis wordt voldaan door het faciliteren van PDF-uploads voor bijlagen, gecombineerd met de mogelijkheid om teksten uit andere gangbare tekstverwerkers (zoals Word) via kopiëren/plakken eenvoudig te integreren in de ontwerpomgeving?	Ja, deze interpretatie wordt grotendeels bevestigd. Met "gangbare formaten" wordt niet bedoeld dat de applicatie willekeurige documentformaten als formeel publiceerbaar omgevingsdocument moet kunnen verwerken. De verwerking moet passen binnen de geldende landelijke standaarden, waaronder STOP/TPOD voor omgevingsdocumenten/plandata en STTR voor toepasbare regels. Voor formele bijlagen volstaat ondersteuning van PDF, voor zover dit binnen de betreffende standaard is toegestaan of voorgeschreven. Voor externe conceptteksten, bijvoorbeeld uit Microsoft Word, volstaat een functionele voorziening waarmee deze teksten eenvoudig kunnen worden overgenomen in de ontwerpomgeving, bijvoorbeeld via kopiëren en plakken of een gelijkwaardige importvoorziening, mits de tekst daarna binnen de applicatie bewerkbaar, structureerbaar en valideerbaar is.
30	Bijlage 4 - Programma van eisen - eis 3.7	Eis 3.7 vraagt om het kunnen verwerken van documenten die buiten de applicatie zijn opgesteld. Moet de oplossing hiervoor verschillende documentformaten rechtstreeks kunnen uploaden en verwerken, of voldoet voor conceptteksten ook een voorziening waarmee deze eenvoudig in de ontwerpomgeving kunnen worden overgenomen, terwijl formele bijlagen in het daarvoor voorgeschreven formaat worden toegevoegd?	Zie antwoord op vraag 29.

31	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 6.1	In de eis wordt gesteld dat de definitieve SLA in overleg met de Opdrachtgever wordt vastgesteld en dat de Opdrachtnemer de SLA later niet eenzijdig mag wijzigen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever. Inschrijver biedt een moderne multi-tenant SaaS-oplossing. Het kenmerk en voordeel hiervan is dat alle klanten op één en dezelfde infrastructuur werken en exact dezelfde functionaliteit, performance en dienstverlening ervaren. De kwaliteit hiervan wordt geborgd in een uniforme standaard SaaS-SLA die voor alle klanten gelijk is. Omdat de infrastructuur gedeeld wordt, zijn klantspecifieke afwijkingen (maatwerk) op deze SLA operationeel niet mogelijk. Wij ontwikkelen onze dienstverlening continu door op basis van landelijke standaarden, wetgeving en klantwensen. Voorkomende wijzigingen in de SLA worden transparant en vooraf besproken in de algemene gebruikersoverleggen, waarin feedback wordt opgehaald. Een absoluut, individueel vetorecht per klant op platformbrede wijzigingen is binnen een multi-tenant architectuur echter onuitvoerbaar. Klopt de interpretatie van Inschrijver dat, inherent aan het uitgevraagde SaaS-karakter van de oplossing, volledig wordt voldaan aan deze eis door het overleggen van de standaard (uniforme) SaaS-SLA, waarbij klantspecifieke afwijkingen niet aan de orde zijn? En klopt het dat de voorwaarde inzake 'voorafgaande schriftelijke toestemming' zo mag worden toegepast dat noodzakelijke platformbrede SLA-wijzigingen vooraf worden besproken en toegelicht in de gebruikersoverleggen, in plaats van dat er sprake is van een individueel vetorecht?	De standaard SaaS-SLA kan als uitgangspunt dienen. Daarbij is van belang dat overeengekomen serviceniveaus, beschikbaarheid, beveiliging en rechtspositie voldoende geborgd blijven. Platformbrede wijzigingen die geen wezenlijke nadelige gevolgen hebben voor de dienstverlening of de positie van de gemeenten, zijn mogelijk na tijdige kennisgeving en toelichting.
32	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 6.2	In de eis wordt gesteld dat er minimaal dagelijks een back-up wordt gemaakt en dat op verzoek een herstel binnen 1 werkdag wordt uitgevoerd, waarna de productieomgeving is teruggezet naar de stand van de gevraagde back-up. Inschrijver biedt een moderne multi-tenant SaaS-oplossing, waarbij veiligheid en beschikbaarheid voorop staan. Hierbij wordt uiteraard minimaal dagelijks een volledige back-up gemaakt van de integrale SaaS-omgeving voor alle klanten tegelijk. Echter, omdat in een multi-tenant architectuur alle klanten op dezelfde infrastructuur werken, wordt deze integrale back-up uitsluitend gebruikt voor 'disaster recovery' (het herstellen van het platform bij grote calamiteiten). Het is technisch niet mogelijk om een fysieke 'roll-back' van de productieomgeving uit te voeren voor slechts één specifieke opdrachtgever, aangezien dit betekent dat ook het actuele werk van alle andere klanten ongedaan wordt gemaakt. Voor het ongedaan maken van fouten of het herstellen van data door een individuele klant, maakt Inschrijver gebruik van de herstellfunctionaliteiten (zoals versiebeheer) die de software de gebruiker binnen de eigen klantomgeving ter beschikking stelt. Klopt de interpretatie van Inschrijver dat, inherent aan het uitgevraagde SaaS-karakter van de oplossing, aan deze eis wordt voldaan doordat enerzijds de dagelijkse back-up borg staat voor disaster recovery van het platform, en anderzijds het herstellen van specifieke klantdata wordt afgevangen via de ingebouwde functionaliteiten van de software, in plaats van een fysieke 'roll-back' van de gedeelde database?	Ja, deze interpretatie wordt bevestigd. De eis ziet op passende back-up- en herstelvoorzieningen en op continuïteit bij verstoringen. De eis is niet bedoeld als verplichting om bij ieder herstelverzoek een volledige gedeelde productieomgeving of database terug te zetten naar een eerdere back-upstand. Van de inschrijver wordt verwacht dat hij beschrijft hoe back-up, disaster recovery, versiebeheer en herstel van klantdata zijn ingericht, inclusief de bijbehorende RPO- en RTO-afspraken. Dit betreft een verduidelijking van de eis en geen inhoudelijke wijziging.
33	Bijlage 4 - Programma van eisen - eis 6.2	Hoe moet eis 6.2 over back-up en herstel worden geïnterpreteerd bij een multi-tenant SaaS-oplossing? Is het toegestaan dat een dagelijkse back-up wordt gebruikt voor disaster recovery van het platform, terwijl herstel van gegevens van een individuele opdrachtgever plaatsvindt met de daarvoor beschikbare herstel- en versiebeheerfunctionaliteit?	Zie antwoord op vraag 32.
34	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 7.5	De gestelde eis vereist ontsluiting van externe koppelingen via het GGI-Netwerk. Onze oplossing betreft een gestandaardiseerde, multi-tenant SaaS-dienst die uitsluitend koppelt met landelijke voorzieningen (LVBB, RTR) via beveiligde internet-API's. Een klantspecifieke GGI-aansluiting is voor een multi-tenant architectuur technisch niet passend en staat haaks op de continuïteits- en updategaranties van een SaaS-model. Wij vragen ons af of deze eis, zoals geformuleerd, onbedoeld standaard SaaS-oplossingen uitsluit. Is de aanbestedende dienst bereid deze eis zodanig te nuanceren dat ontsluiting via streng beveiligde internet-API's als volwaardig alternatief voor GGI-ontsluiting wordt geaccepteerd?	Dit is juist. De eis is niet bedoeld om één specifieke technische ontsluitingsvorm verplicht te stellen. Een beveiligde ontsluiting via internet-API's kan daarom als gelijkwaardig alternatief worden geaccepteerd, mits de oplossing aantoonbaar voldoet aan het beveiligingsniveau dat met eis 7.5 wordt beoogd. Daarbij gaat het in ieder geval om passende maatregelen voor authenticatie, autorisatie, versleuteling, logging, monitoring, continuïteit en beheer van koppelingen (inclusief certificaatbeheer). Ook moet worden voldaan aan de technische en beveiligingseisen van de betreffende landelijke voorzieningen. Eis 7.5 wordt functioneel verduidelijkt.

35	Bijlage 4 - Programma van eisen, Eis 7.7	De eis stelt dat certificaatbeheer via een beheerportaal moet kunnen plaatsvinden, of dat de leverancier dit kosteloos verzorgt. Omdat onze applicatie een volledige SaaS-dienst betreft, is het technisch beheer (inclusief certificaatbeheer op de infrastructuur) binnen het gebruiksrecht de verantwoordelijkheid van de leverancier en niet via een self-service portaal door applicatiebeheerders uit te voeren. Voor de communicatie met het DSO (zoals de LVBB en het RTR) maken wij gebruik van centrale, gedeelde koppelvlakken. Om namens de opdrachtgever berichten te mogen uitwisselen, hebben wij autorisatie nodig. Het proces hiervoor is dat de opdrachtgever ons het benodigde PKIoverheid-certificaat aanlevert, waarna wij kosteloos zorgen voor een correcte CPA-configuratie (Digikoppeling) en de technische inrichting op onze koppelvlakken. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat deze werkwijze – waarbij de opdrachtgever het benodigde (PKIoverheid) certificaat voor de DSO-koppeling aanlevert en de leverancier de installatie en het verdere technische beheer hiervan in de SaaS-omgeving kosteloos verzorgt – volledig voldoet aan de intentie van deze eis?	Ja, deze werkwijze voldoet, mits de opdrachtgever uitsluitend de noodzakelijke PKIoverheid-certificaten en autorisaties hoeft aan te leveren. De opdrachtnemer verzorgt de installatie, CPA-configuratie, bewaking, tijdige vervanging en het verdere technische beheer als onderdeel van de aangeboden oplossing. Eventuele kosten hiervoor moeten zijn inbegrepen in de inschrijving.
36	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 13.3 en 13.7	Bent u bereid om de volgende facturatieafspraken op te nemen in artikel 13? Eenmalige kosten (Implementatiekosten) - 50% verschuldigd en facturering na opdrachtverstrekking (ondertekenen van de overeenkomst), - 50% is opeisbaar na acceptatie conform onboardingsproces Leverancier. b. Periodieke Vergoedingen: - zijn jaarlijks per kalenderjaar bij vooruitbetaling verschuldigd; - na acceptatie conform onboardingsproces Leverancier kan de jaarlijkse vergoeding gefactureerd worden.	Aanbestedende dienst handhaaft de in artikel 13.7 opgenomen splitsing van 30% (opeisbaar na contractering) en 70% (opeisbaar na integrale Acceptatie) voor de vergoeding van de Implementatie. Dit beschermt Aanbestedende dienst tegen het risico van niet-tijdig opgeleverde of niet-geaccepteerde implementatiewerkzaamheden en wordt niet gewijzigd naar 50%/50%. Voor de Periodieke Vergoedingen (gebruiksrecht, onderhoud, hosting) geldt, in lijn met artikel 13.3, dat deze pas opeisbaar worden na ingebruikname voor productieve doeleinden; vanaf dat moment kan facturering jaarlijks per kalenderjaar bij vooruitbetaling plaatsvinden. Aanbestedende dienst neemt deze verduidelijking op in artikel 13.
37	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 13.9	Artikel 13.9 bepaalt dat Opdrachtnemer de kostenontwikkeling jaarlijks binnen één maand na bekendmaking door het CBS, voorzien van een onderbouwing, aan Opdrachtgever mededeelt, en dat Opdrachtgever met het voorstel akkoord dient te gaan. Nu de indexering is gekoppeld aan een objectief en door een onafhankelijke instantie (het CBS) vastgesteld cijfer, achten wij een inhoudelijk goedkeuringsrecht van Opdrachtgever niet passend. De bepaling regelt bovendien niet wat er gebeurt indien Opdrachtgever zijn instemming onthoudt. Daarmee ontstaat het risico dat een objectief bepaalde en contractueel overeengekomen indexering eenzijdig kan worden geblokkeerd, hetgeen het doel van de indexeringsclausule ondergraaft en het prijsrisico eenzijdig bij Opdrachtnemer legt. Wij verzoeken de Aanbestedende Dienst daarom te bevestigen dat de rol van Opdrachtgever zich beperkt tot een rekenkundige controle van de door Opdrachtnemer aangeleverde onderbouwing, en dat Opdrachtgever zijn instemming niet kan onthouden indien de voorgestelde kostenontwikkeling in overeenstemming is met de betreffende CBS-cijfers. Is de Aanbestedende Dienst bereid artikel 13.9 in deze zin aan te passen? Zo nee, kan de Aanbestedende Dienst toelichten op welke gronden instemming kan worden onthouden en wat rechtens geldt indien partijen geen overeenstemming bereiken?	Akkoord, Artikel 13.9 wordt als volgt aangepast in de overeenkomst: "De Opdrachtnemer deelt de bedoelde kostenontwikkeling jaarlijks binnen één (1) maand na bekendmaking door het CBS schriftelijk mede aan de Opdrachtgever, voorzien van een onderbouwing. De Opdrachtgever controleert de aangeleverde onderbouwing rekenkundig aan de hand van de betreffende CBS-cijfers. Indien de voorgestelde kostenontwikkeling in overeenstemming is met de betreffende CBS-cijfers, kan de Opdrachtgever zijn instemming niet onthouden. De kostenontwikkeling wordt voor het eerst toegepast na het eerste volledige jaar, op 1 januari 2028."
38	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 15.1	Leverancier begrijpt en respecteert het voornemen van Aanbestedende Dienst om een evaluatie over de contractbijlagen uit te voeren. Echter, om dit voor beide partijen zo praktisch mogelijk te maken, zodat tevens de haalbaarheid vergroot wordt, verzoekt Leverancier om een dergelijke evaluatie op verzoek maximaal één keer per jaar te laten uitvoeren. Kunt u hiermee akkoord gaan? Zo nee, waarom niet?	Het is de intentie van Aanbestedende dienst om deze evaluatie 1 keer per jaar te laten plaatsvinden. Aanbestedende dienst wil de mogelijkheid behouden om wanneer dat nodig is, een evaluatie/overleg in te plannen.

39	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 16.1, bullet 1	In artikel 16.1 (bullet 1) is bepaald dat nieuwe technologieën die op het moment van inschrijving nog niet bestaan of nog niet uitvoerbaar zijn, gedurende de looptijd kunnen worden toegepast onder de voorwaarden en Overeenkomst zoals overeengekomen tijdens deze aanbesteding. Kunt u bevestigen dat (i) dit ziet op de juridische contractvoorwaarden en niet op de vergoeding, (ii) het Prijzenblad uitsluitend de in deze aanbesteding uitgevraagde scope dekt, en (iii) toepassing van dergelijke nieuwe technologieën overeenkomstig artikel 16.2 wederzijdse schriftelijke instemming vergt, met inbegrip van overeenstemming over de financiële gevolgen (meerwerk)? Indien u dit niet kunt bevestigen, kunt u dan toelichten hoe deze bullet zich verhoudt tot artikel 2.163c lid 2 Aanbestedingswet 2012, dat vereist dat een herzieningsclausule de omvang en aard van mogelijke wijzigingen en de voorwaarden voor toepassing omschrijft, en tot Voorschrift 3.9A Gids Proportionaliteit, nu een op het moment van inschrijving onbekende technologie voor Inschrijvers niet te beheersen of te calculeren is?	De Aanbestedende Dienst bevestigt: (i) dat de eerste bullet van artikel 16.1 betrekking heeft op de juridische contractvoorwaarden en de Overeenkomst waaronder nieuwe technologieën kunnen worden toegepast, en niet op de vergoeding. De toepassing van nieuwe technologieën leidt niet automatisch tot toepassing van de bestaande vergoedingsafspraken. (ii) dat het Prijzenblad uitsluitend betrekking heeft op de binnen deze aanbesteding uitgevraagde scope. Indien nieuwe technologieën gedurende de looptijd van de Overeenkomst worden toegepast, geldt het volgende: Indien de toepassing van de nieuwe technologie binnen de oorspronkelijk uitgevraagde scope valt en wordt uitgevoerd binnen de overeengekomen dienstverlening, zijn de in het Prijzenblad opgenomen vergoedingen van toepassing, tenzij Partijen schriftelijk anders overeenkomen. Indien de toepassing van de nieuwe technologie leidt tot werkzaamheden, functionaliteiten of dienstverlening die buiten de oorspronkelijk uitgevraagde scope vallen, vallen deze niet onder de in het Prijzenblad opgenomen vergoedingen. In dat geval dienen Partijen voorafgaand schriftelijk overeenstemming te bereiken over de aard, omvang, uitvoering en eventuele financiële gevolgen van de betreffende wijziging, met inachtneming van de toepasselijke aanbestedingsrechtelijke kaders.
40	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 16.1, bullet 2	In artikel 16.1 (bullet 2) behoudt de Aanbestedende Dienst zich het recht voor om specificaties en de omvang van de Opdracht te wijzigen wegens onder meer krimp of het geheel of gedeeltelijk uitbesteden van het beheer. Deze bullet omschrijft geen bandbreedte en geen voorwaarden voor toepassing. Kunt u, mede gelet op artikel 2.163c lid 2 Aanbestedingswet 2012, concretiseren binnen welke bandbreedte de omvang van de Opdracht kan wijzigen en onder welke voorwaarden? Kunt u voorts bevestigen dat een wijziging van specificaties of omvang leidt tot verrekening van de financiële gevolgen in onderling overleg? Bent u daarnaast bereid in de overeenkomst op te nemen dat, indien de totale omvang van de Opdracht met meer dan 15% krimpt, Inschrijver het recht heeft om in overleg te treden over een billijke herziening van de tarieven? Voor het onderdeel uitbesteding elders verwijzen wij naar onze vraag over de laatste bullet van artikel 16.1.	Aanbestedende dienst bevestigt dat een wijziging van de omvang van de Opdracht op grond van deze bullet in onderling overleg tussen Partijen wordt vastgesteld, met inbegrip van de financiële gevolgen daarvan; dit volgt reeds uit artikel 16.2, op grond waarvan iedere wijziging schriftelijk wordt vastgelegd en door beide Partijen voor akkoord wordt ondertekend. Aanbestedende dienst neemt op dit moment geen vaste bandbreedte of specifiek percentage (zoals de voorgestelde 15%) in de Overeenkomst op; de aard en omvang van een eventuele wijziging en de gevolgen daarvan voor de tarieven worden per geval bepaald en kunnen, gelet op het vereiste van wederzijdse instemming, niet eenzijdig door Aanbestedende dienst worden opgelegd.
41	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 16.1, bullets 3 en 4	In artikel 16.1 (bullets 3 en 4) is bepaald dat doorontwikkeling als gevolg van wettelijke verplichtingen of wijzigende wet- en regelgeving zonder wezenlijke wijziging kan worden geïmplementeerd, en dat Opdrachtgever en Inschrijver bij wijzigingen overeenstemming dienen te bereiken. Kunt u de volgende afbakening bevestigen: (i) wettelijk verplichte aanpassingen binnen de bestaande functionaliteit vallen onder het onderhoud (artikel 8 van de Overeenkomst en de GIBIT 2025); (ii) nieuwe of substantieel uitgebreide functionaliteit als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving valt onder de in bullet 4 bedoelde overeenstemming tussen Partijen, waarbij die overeenstemming mede de financiële gevolgen (meerwerk) omvat? Begrijpen wij het voorts goed dat de zinsnede 'zonder wezenlijke wijziging' uitsluitend ziet op het aanbestedingsrechtelijke wijzigingsregime (artikel 2.163a tot en met 2.163g Aanbestedingswet 2012, in het bijzonder artikel 2.163g) en geen verplichting voor Inschrijver inhoudt om dergelijke doorontwikkeling kosteloos uit te voeren?	Aanbestedende dienst bevestigt de geschetste afbakening: (i) wettelijk verplichte aanpassingen die passen binnen de bestaande functionaliteit vallen onder het Onderhoud (artikel 8 van de Overeenkomst en de GIBIT 2025); (ii) nieuwe of substantieel uitgebreide functionaliteit als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving valt onder de in bullet 4 bedoelde overeenstemming tussen Partijen, waarbij deze overeenstemming mede de financiële gevolgen (meerwerk) omvat. Aanbestedende dienst bevestigt voorts dat de zinsnede 'zonder wezenlijke wijziging' ziet op het aanbestedingsrechtelijke wijzigingsregime (artikel 2.163a tot en met 2.163g Aanbestedingswet 2012) en geen verplichting voor Opdrachtnemer inhoudt om dergelijke doorontwikkeling kosteloos uit te voeren.
42	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 16.1, laatste bullet	In artikel 16.1 (laatste bullet) behoudt Opdrachtgever zich het recht voor om te allen tijde (deel)werkzaamheden die onder de beschrijving van deze Opdracht vallen in eigen beheer uit te voeren dan wel elders onder te brengen, zonder omschrijving van omvang of voorwaarden, zonder aankondigingstermijn en zonder financiële compensatie. Wij wijzen erop dat (i) deze bullet niet voldoet aan de eisen die artikel 2.163c lid 2 Aanbestedingswet 2012 aan een herzieningsclausule stelt, (ii) het hiermee gemoeide risico ingevolge Voorschrift 3.9A Gids Proportionaliteit behoort te worden gealloceerd bij de partij die het het best kan beheersen of beïnvloeden, hetgeen hier niet de Inschrijver is, en (iii) de bullet zich niet verhoudt tot artikel 5.4 van de Overeenkomst (opzegging uitsluitend door Opdrachtgever met een termijn van zes maanden) en tot artikel 16.2 (wijzigingen worden schriftelijk vastgelegd en door beide Partijen ondertekend). Bent u bereid deze bullet te schrappen?	Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding de laatste bullet van artikel 16.1 te schrappen. Voor alle duidelijkheid bevestigt Aanbestedende dienst dat toepassing van deze bullet, net als de overige onderdelen van artikel 16.1, een wijziging van de Opdracht betreft in de zin van artikel 16.2 en dus alleen kan plaatsvinden nadat Partijen dit schriftelijk zijn overeengekomen, met inbegrip van de daaraan verbonden financiële gevolgen en een redelijke overgangstermijn. Van een eenzijdige, ongeclausuleerde bevoegdheid van Aanbestedende dienst om zonder overleg (delen van) de Opdracht weg te halen, is dan ook geen sprake.

43	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 2.2	Ter voorkoming van misverstanden is het van groot belang dat de Nota('s) van Inlichtingen (Nvl), zoals genoemd in artikel 2.2 de hoogste rangorde krijgen. Mocht een toegezegde wijziging uit de Nvl per abuis niet handmatig in de definitieve contracttekst worden verwerkt, dan blijft de Nvl hiermee juridisch leidend, zoals bedoeld. Daarnaast merkt Inschrijver op dat het in de ICT-sector gebruikelijk is om de in artikel 2.2 genoemde documenten SLA, DAP en DFA te laten prevaleren boven het Beschrijvend document, de bijlagen en de GIBIT 2025. De specifieke, operationele afspraken in de SLA, DAP en DFA dienen immers te prevaleren boven de algemene bepalingen uit de GIBIT en het Beschrijvend document en de bijlagen. Overigens wordt doorgaans de Verwerkersovereenkomst separaat opgenomen in de rangorde, omdat deze specifieke afspraken bevat inzake verwerking persoonsgegevens. Is de Aanbestedende dienst bereid de rangorderegeling als volgt aan te passen? Zo nee, waarom niet? In geval van strijdigheid tussen contractsdocumenten, geldt de navolgende rangorde (waarbij het hoger genoemde document prevaleert boven het lager genoemde): a. De Nota('s) van Inlichtingen (laatste versie/datum als hoogste in de rangorde); b. De onderhavige Overeenkomst; c. Verwerkersovereenkomst; d. Dossier afspraken en procedures (DAP); e. Service Level Agreement (SLA); f. Dossier financiële afspraken (DFA); g. Beschrijvend document en bijlagen; h. GIBIT 2025; i. Inschrijving van Leverancier.	Aanbestedende dienst bevestigt dat de Nota('s) van Inlichtingen (bij meerdere nota's: de laatste) prevaleren boven de onderhavige Overeenkomst, zodat een toezegging uit de Nota van Inlichtingen die per abuis niet in de definitieve contracttekst is verwerkt, onverkort van kracht blijft. Artikel 2.2 wordt op dit punt aangepast. Aanbestedende dienst ziet echter geen aanleiding om de rangorde van DAP, SLA en DFA boven het Beschrijvend document, de bijlagen en de GIBIT 2025 te plaatsen: deze documenten worden ingevuld binnen het juridische kader van de Overeenkomst, het Beschrijvend document en de GIBIT 2025 bieden, en niet andersom. De positionering van de Verwerkersovereenkomst in de rangorde neemt Aanbestedende dienst in beraad; hierop wordt in een volgende Nota van Inlichtingen teruggekomen. Rangorde contractdocumenten Bij tegenstrijdigheden tussen de contractdocumenten geldt de volgende rangorde, waarbij het hoger gerangschikte document prevaleert boven een lager gerangschikt document: a. de onderhavige Overeenkomst, inclusief de daarbij behorende en daarin als onderdeel van de Overeenkomst aangemerkte bijlagen; b. de Verwerkersovereenkomst; c. het Dossier financiële afspraken (DFA); d. de Service Level Agreement (SLA); e. het Dossier afspraken en procedures (DAP); f. de Nota('s) van Inlichtingen, waarbij een latere Nota van Inlichtingen voorgaat op een eerdere Nota van Inlichtingen; g. het Beschrijvend document en de daarbij behorende bijlagen; h. de GIBIT 2025; i. de Inschrijving van Leverancier. Voor zover een bepaling uit een later tot stand gekomen contractdocument een eerdere afspraak uitdrukkelijk
44	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 5.4	Gelet op de totale looptijd van 10 jaar inclusief verlengingsopties, waarbij Opdrachtgever bovendien de verlengingsopties beheerst, achten wij deze eenzijdigheid onevenwichtig. Het volledige risico van een langjarige verbintenis komt hiermee uitsluitend bij Leverancier te liggen, zonder dat Leverancier over enig moment beschikt om de overeenkomst te beëindigen. Wij verzoeken dit recht daarom wederkerig te maken. De door ons voorgestelde opzegtermijn van 18 maanden is bewust ruimer dan de termijn van 6 maanden die voor Opdrachtgever geldt, juist om de continuïteit van de dienstverlening onverminderd te borgen. Opdrachtgever behoudt hiermee ruim voldoende tijd om een vervolgtraject of nieuwe aanbesteding in te richten terwijl Leverancier hiermee de mogelijkheid houdt om zijn bedrijfsvoering en investeringen op een verantwoorde termijn af te stemmen. Is de Aanbestedende Dienst bereid om ook voor Leverancier de mogelijkheid op te nemen om op te zeggen aan het einde van de (verlengde) looptijd, met een opzegtermijn van 18 maanden? Zo nee, waarom niet?	Aanbestedende dienst is niet bereid om ook aan Opdrachtnemer een eenzijdig opzegrecht aan het einde van de (verlengde) looptijd toe te kennen. De asymmetrische opzegregeling van artikel 5.4 is een bewuste keuze, gelet op het maatschappelijk en wettelijk kritische karakter van de Omgevingswet-taken die met de Applicaties worden uitgevoerd en het daarmee samenhangende continuïteitsbelang voor de deelnemende gemeenten en hun inwoners. Opdrachtnemer kan de Overeenkomst overigens, net als Opdrachtgever, wel beëindigen op de gronden die de wet en de GIBIT 2025 daarvoor bieden. Artikel 5.4 wordt niet aangepast.
45	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 6.3	We begrijpen dat de in de implementatieplan opgenomen einddatum voor de implementatie als fataal wordt beschouwd. Er zouden zich echter situaties kunnen voordoen waardoor hiervan met wederzijds akkoord afgeweken wordt. Wij verzoeken u daarom akkoord te gaan met de volgende aanvulling '...', tenzij Partijen schriftelijk een aanpassing van deze datum zijn overeengekomen.' Kunt u hiermee instemmen? Zo nee, waarom niet?	Aanbestedende dienst kan instemmen met deze aanvulling. Artikel 6.3 wordt aangevuld met de zinsnede: '...', tenzij Partijen schriftelijk een aanpassing van deze datum zijn overeengekomen.' Dit laat het fatale karakter van de overeengekomen implementatiedatum onverlet, tenzij en voor zover Partijen dit uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen.
46	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst - artikel 6.3	In artikel 6.3 wordt de einddatum van de implementatie als fataal aangemerkt. Is het mogelijk deze datum in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer partijen daarover overeenstemming bereiken, vooraf schriftelijk aan te passen?	Zie antwoord op vraag 45.

47	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 6.5	In artikel 6.1 is bepaald dat bij het Plan van Aanpak in ieder geval "de randvoorwaarden van de GIBIT 2025" gelden. Deze verwijzing is naar ons oordeel te algemeen, nu de GIBIT 2025 op meerdere plaatsen randvoorwaarden bevat die op implementatie betrekking kunnen hebben. Om interpretatieverschillen tussen partijen te voorkomen en een eenduidige uitvraag te waarborgen, verzoeken wij de Aanbestedende Dienst concreet te duiden welke bepaling(en) worden bedoeld. Kan de Aanbestedende Dienst specificeren op welk(e) artikel(en) van de GIBIT 2025 in artikel 6.5 van de Conceptovereenkomst wordt bedoeld?	Opdrachtnemer stelt na definitieve gunning, in overleg met Opdrachtgever, een definitief plan van aanpak (Implementatieplan) op voor de implementatie van de plan- en regelsoftware voor de openbare ruimte, overeenkomstig artikel 6 van de GIBIT 2025. Het definitieve plan van aanpak dient uiterlijk binnen drie (3) weken na definitieve gunning te zijn afgerond en door beide Partijen schriftelijk te zijn goedgekeurd. In afwijking van de in artikel 6.4 van de GIBIT 2025 opgenomen termijn van drie (3) maanden, geldt voor deze Overeenkomst de hiervoor genoemde termijn van drie (3) weken. Met de verwijzing naar de GIBIT 2025 in artikel 6.5 van de Conceptovereenkomst wordt uitsluitend bedoeld op artikel 6.1 tot en met 6.5 van de GIBIT 2025.
48	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst - artikel 6.5	In de aanbestedingsstukken worden zowel de termen 'Plan van Aanpak voor implementatie' als 'implementatieplan' gebruikt. Wordt hiermee hetzelfde document bedoeld en kan met één document worden volstaan?	Zie antwoord op vraag 47.
49	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 6.5	In artikel 6.5 wordt gesproken over een "Plan van Aanpak voor implementatie". Uit de formulering ontstaat de indruk dat dit Plan van Aanpak een separaat document is naast een eventueel implementatieplan, terwijl beide naar hun aard hetzelfde beogen: het beschrijven van de wijze waarop de implementatie van de oplossing plaatsvindt. Om onduidelijkheid en dubbele documentatie te voorkomen, gaan wij ervan uit dat met het Plan van Aanpak voor implementatie en een implementatieplan één en hetzelfde document wordt bedoeld, en dat het Plan van Aanpak dus geldt als het implementatieplan. Kan de Aanbestedende Dienst bevestigen dat het in artikel 6.1 bedoelde Plan van Aanpak voor implementatie tevens het implementatieplan is, zodat kan worden volstaan met één document? Zo nee, kan de Aanbestedende Dienst toelichten welk onderscheid tussen beide documenten wordt beoogd en wat de onderlinge verhouding is?	Aanbestedende dienst bevestigt dat het in artikel 6.1 bedoelde Implementatieplan en het in artikel 6.5 bedoelde Plan van Aanpak voor implementatie één en hetzelfde document zijn; hiermee kan worden volstaan met één document. Er is geen sprake van twee separate stukken. De terminologie in de aanbestedingsstukken wordt gelijkgetrokken.
50	Bijlage 5 - Conceptovereenkomst, artikel 7.1	Inschrijver biedt voor deze aanbesteding een bewezen multi-tenant SaaS-oplossing aan. Kenmerkend voor dit model is dat alle afnemers gebruikmaken van exact dezelfde software-instance en infrastructuur. Dit borgt de veiligheid, stabiliteit en een hoge innovatiesnelheid voor alle deelnemende gemeenten, maar brengt ook een noodzakelijke standaardisatie met zich mee voor de implementatie en beheerfasen. Gezien het gestandaardiseerde karakter van de dienstverlening biedt Inschrijver de volgende werkwijze: Onboarding: In plaats van een individueel acceptatietraject volgt de opdrachtgever een gestandaardiseerd onboardingplan (focus op configuratie, koppelingen met het DSO, authenticatie en training van gebruikers en functioneel beheerders). Acceptatie: Na oplevering van de klantomgeving volgt een verificatieperiode van 30 dagen. Indien binnen deze termijn geen gebreken zijn gemeld die de kernfunctionaliteit belemmeren, wordt de dienst als geaccepteerd beschouwd (stilzwijgende acceptatie). Facturatie: Na bevestiging van de goede werking of uiterlijk na het verstrijken van de verificatieperiode wordt het gebruiksrecht per kalenderjaar gefactureerd vanaf ingangsdatum van de Overeenkomst. Uniformiteit: Om de continuïteit en lage TCO te waarborgen, hanteert Inschrijver een uniforme Service Level Agreement (SLA) en een standaard Exitplan voor alle afnemers. Maatwerkafspraken op deze documenten zouden de integriteit van de multi-tenant omgeving doorbreken.	De voorgestelde werkwijze wordt in hoofdlijnen bevestigd. Een gestandaardiseerd SaaS-onboardingproces en een verificatieperiode van 30 dagen zijn toegestaan. Daarbij is wel van belang dat vooraf duidelijk is welke onderdelen bij ingebruikname worden geverifieerd en welke informatie daarvoor door opdrachtnemer wordt aangeleverd. Wanneer binnen de verificatieperiode geen tekortkomingen worden gemeld die het normale gebruik van de oplossing wezenlijk belemmeren, kan de dienst als geaccepteerd worden beschouwd. Facturatie vindt plaats na acceptatie, dan wel conform de overeengekomen mijlpalen.

51	Bijlage 6 GIBIT 2025, artikel 10.15	In een multi-tenant SaaS-omgeving draait elke klant op exact dezelfde versie van de software. Het is technisch en beheertechnisch onmogelijk om Updates per individuele klant uit te stellen, op verzoek uit te voeren of aan een separate acceptatietest te onderwerpen. Updates worden op basis van continuous delivery, generiek uitgerold om veiligheid en continuïteit voor alle gebruikers te waarborgen. Kritieke Updates worden voorafgaand aan uitrol in productie eerst in de pre-productie ter evaluatie uitgerold. Gaat de Aanbestedende Dienst akkoord met de afwijking op artikel 10.15 GIBIT, zodat updates en upgrades op initiatief van de Opdrachtnemer voor alle klanten tegelijkertijd worden uitgerold, zonder afzonderlijke acceptatieprocedure? Zo nee, waarom niet?	Ja, de Aanbestedende Dienst kan met deze afwijking akkoord gaan, mits de leverancier voorafgaand aan relevante Updates en Upgrades tijdig informeert over de aard en eventuele gevolgen voor de functionaliteit, beschikbaarheid en het gebruik van de software. De leverancier blijft verantwoordelijk voor adequate testing en de kwaliteit, veiligheid en continuïteit van de dienstverlening. Dit is verwerkt in artikel 17.4 Concept Overeenkomst.
52	Bijlage 6 GIBIT 2025, artikel 17.4	Artikel 17.4 GIBIT 2025 begrenst de aansprakelijkheid voor overige schade op tweemaal de Jaarvergoeding per gebeurtenis en viermaal de Jaarvergoeding per jaar. Bij SaaS-dienstverlening is sprake van multi-tenant levering op een gedeeld platform, waarbij één incident zich gelijktijdig bij meerdere klanten kan manifesteren. Verzekeraars beschouwen dit als één schadeveroorzakend feit met één maximale uitkering, ongeacht het aantal getroffen klanten. Het overeenkomen van een aansprakelijkheidsplafond van 4x de Jaarvergoeding is voor SaaS-leveranciers daardoor structureel onverzekerbaar, dan wel slechts verzekerbaar tegen prohibitieve premies. Het hanteren van dit plafond is, gelet op de aard van de onderhavige diensten, niet in lijn met Voorschrift 3.9D van de Gids Proportionaliteit, dat vereist dat aanbestedende diensten bij aansprakelijkheidseisen rekening houden met verzekerbaarheid en marktpraktijk. Aanbestedende dienst loopt daarmee tevens het risico dat kwalitatief sterke SaaS-leveranciers afhaken of hun onverzekerbare risicoblootstelling in de prijs verdisconteren. Is Aanbestedende Dienst bereid het aansprakelijkheidsplafond voor overige schade als bedoeld in artikel 17.4 GIBIT 2025 aan te passen naar éénmaal de Jaarvergoeding per gebeurtenis en tweemaal de Jaarvergoeding per jaar, gelet op het afwijkende risicoprofiel van de onderhavige SaaS-dienstverlening? Zo nee, waarom niet?	De Aanbestedende Dienst onderkent dat SaaS-dienstverlening vanwege het multi-tenant karakter een specifiek risicoprofiel kent en dat verzekerbaarheid daarbij een relevant aspect is. Dit is meegewogen bij de beoordeling van de aansprakelijkheidslimieten. De Aanbestedende Dienst acht de in artikel 17.4 GIBIT 2025 opgenomen limieten, gelet op de aard, omvang en risico's van de opdracht, proportioneel. De limieten zijn gekoppeld aan de Jaarvergoeding en bewegen daarmee mee met de omvang van de opdracht. De voorgestelde verlaging naar eenmaal de Jaarvergoeding per gebeurtenis en tweemaal de Jaarvergoeding per jaar wordt daarom niet overgenomen.
53	Bijlage 6 GIBIT 2025, artikel 17.5 sub iv	Artikel 17.5 van de GIBIT somt een aantal uitzonderingen op waarbij de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperkingen (uit artikel 17.4) komen te vervallen. Een van deze uitzonderingen betreft de door een toezichthoudende autoriteit opgelegde boetes (zoals bedoeld in het vierde opsommingstekens). Bij onverkorte toepassing van de GIBIT zou dit leiden tot een onbeperkte aansprakelijkheid voor Leverancier ten aanzien van deze boetes. Het dragen van onbeperkte aansprakelijkheid voor dergelijke toezichthoudersboetes is voor een SaaS-leverancier op de reguliere markt onverzekerbaar. Een onbeperkte, theoretische aansprakelijkheid biedt de aanbestedende dienst in de praktijk minder reële zekerheid dan een robuust en daadwerkelijk verzekerd bedrag. Om een werkbaar balans te borgen tussen de vereiste zekerheid voor de Opdrachtgever enerzijds en de verzekerbaarheid (en daarmee bedrijfscontinuïteit) voor de Leverancier anderzijds, stelt Leverancier voor om de aansprakelijkheid voor dit specifieke onderdeel te maximaleren op € 2.000.000,-. Kan de Aanbestedende Dienst instemmen met de voorgestelde afwijking op artikel 17.5 GIBIT, inhoudende dat de aansprakelijkheid ten aanzien van door een toezichthoudende autoriteit opgelegde boetes (het vierde opsommingstekens in dit artikel) niet onbeperkt is, maar in plaats daarvan wordt gemaximeerd op een absoluut bedrag van maximaal € 2.000.000,-? Zo nee, waarom niet?	De Aanbestedende Dienst onderkent dat SaaS-dienstverlening vanwege het multi-tenant karakter een specifiek risicoprofiel kent en dat onbeperkte aansprakelijkheid voor toezichthoudende boetes voor een leverancier mogelijk moeilijk verzekerbaar is. De Aanbestedende Dienst acht het echter van belang dat de in artikel 17.5 GIBIT 2025 opgenomen uitzondering voor dergelijke boetes in stand blijft. Het volledig maximaleren van deze aansprakelijkheid op € 2.000.000,- zou de risicoverdeling tussen Opdrachtgever en Leverancier wezenlijk wijzigen. De voorgestelde afwijking wordt daarom niet overgenomen.
54	Bijlage 6 GIBIT 2025, artikel 19.4	Offertes en overeenkomsten bevatten vaak bedrijfsvertrouwelijke informatie of klantspecifieke afspraken. Leverancier wil gemeentelijke samenwerking niet in de weg staan, maar wil om concurrentieredenen wel vooraf weten welke documenten met welke externe partijen gedeeld worden. Kan de Aanbestedende Dienst instemmen met de voorwaarde dat de inhoud van de overeenkomst pas met gelieerde gemeentelijke partijen mag worden gedeeld nadat dit, onder specificatie van de te delen informatie, voorafgaand schriftelijk aan de Opdrachtnemer is gemeld? Zo nee, waarom niet?	Nee, de Aanbestedende Dienst stemt niet in met de voorgestelde afwijking. Artikel 19.4 GIBIT 2025 biedt juist de mogelijkheid om de inhoud van de overeenkomst met andere gemeenten, aan gemeenten gelieerde rechtspersonen en gemeentelijke samenwerkingsverbanden te delen. Dit acht de Aanbestedende Dienst passend bij gemeentelijke samenwerking en transparantie binnen de publieke sector. De geheimhoudingsverplichtingen ten aanzien van vertrouwelijke informatie blijven daarbij onverkort van toepassing.
55	Bijlage 6 GIBIT 2025, artikel 19.6	De standaard in de GIBIT opgenomen boetebedragen kunnen punitief uitvallen en disproportioneel zijn in relatie tot de ernst van de overtreding of de totale contractwaarde. Een boete van € 5.000,- per overtreding vormt een realistischere en eerlijkere prikkel. Gaat de aanbestedende dienst akkoord met het verlagen van de direct opeisbare boete uit artikel 19.6 GIBIT naar een bedrag van € 5.000,- per overtreding? Zo nee, waarom niet?	Nee, de Aanbestedende Dienst stemt niet in met het voorgestelde vaste boetebedrag van € 5.000,- per overtreding. De in artikel 19.6 GIBIT 2025 opgenomen boete is bedoeld als prikkel tot nakoming van de overeengekomen verplichtingen en is naar het oordeel van de Aanbestedende Dienst, gelet op de aard en het belang van de dienstverlening, proportioneel. De omstandigheid dat de boete bij bepaalde overtredingen relatief hoog kan uitvallen, vormt op zichzelf onvoldoende aanleiding om het bedrag generiek te verlagen.

56	Bijlage 6 GIBIT 2025, artikel 21.10	In artikel 21.7 vrijwaart Opdrachtnemer Opdrachtgever tegen IE-inbreuken en krijgt Opdrachtnemer de exclusieve regie over de afhandeling van aanspraken van derden. Artikel 21.8 biedt vervolgens specifieke herstelmaatregelen ('right to cure') om de continuïteit van het gebruik voor de Opdrachtgever te waarborgen. Artikel 21.10 staat de Opdrachtgever echter toe direct te ontbinden bij een enkele bewering van een derde. Kan de Aanbestedende Dienst bevestigen dat ontbinding op grond van artikel 21.10 slechts als ultimum remedium kan worden gehanteerd, nadat Opdrachtnemer een redelijke termijn is gegund om de inbreuk te herstellen middels de opties in artikel 21.8, of indien herstel technisch of juridisch onmogelijk blijkt? Zo nee, waarom niet?	Nee. Artikel 21.10 GIBIT 2025 biedt Opdrachtgever een zelfstandig recht om de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden bij een aansprakelijkstelling door een derde wegens een beweerde IE-inbreuk. Dit recht is niet afhankelijk van het vooraf doorlopen van de herstelmogelijkheden uit artikel 21.8. De herstelmogelijkheden van artikel 21.8 blijven uiteraard van toepassing en bieden Leverancier de mogelijkheid om de continuïteit van het gebruik te waarborgen. Gelet op de mogelijke gevolgen van een IE-aanspraak voor de continuïteit en het gebruik van de dienstverlening, wordt het recht van Opdrachtgever op ontbinding zoals opgenomen in artikel 21.10 gehandhaafd.
57	Bijlage 6 GIBIT 2025, artikel 25	Artikel 25 GIBIT 2025 schrijft voor dat Leverancier een SBOM onderhoudt, maar stelt geen expliciete verplichting tot het overleggen van een SBOM bij inschrijving. De SBOM-verplichting is een relatief recente eis waarvan de tooling en standaardisatie in de SaaS-markt nog volop in ontwikkeling zijn. Leverancier beschikt op dit moment nog niet over een volledige SBOM, maar werkt toe naar naleving van deze verplichting. Kan Aanbestedende Dienst bevestigen dat de SBOM niet bij inschrijving hoeft te worden overgelegd, maar uiterlijk binnen twaalf (12) maanden na de ingangsdatum van de Overeenkomst beschikbaar dient te zijn, aansluitend op hetgeen in redelijkheid van Leverancier verwacht mag worden gelet op de aard van de SaaS-dienstverlening en de actuele stand van de markt?	De Aanbestedende Dienst bevestigt dat een SBOM niet bij inschrijving hoeft te worden overgelegd. De verplichting uit artikel 25 GIBIT 2025 blijft echter onverkort van toepassing. De Aanbestedende Dienst kan instemmen met een termijn van maximaal twaalf (12) maanden na de ingangsdatum van de Overeenkomst voor het voor het eerst beschikbaar stellen van de volledige SBOM. Dit laat onverlet dat Leverancier gedurende deze periode de beschikbare informatie over de samenstelling van de ICT-prestatie actueel dient te houden en deze informatie onverwijld beschikbaar dient te stellen indien dit noodzakelijk is in het kader van een beveiligingsincident, kwetsbaarheid of onderzoek.
58	Bijlage 6 GIBIT 2025, artikel 25 ontbinding	Bij SaaS-diensten wordt de dienstverlening (zoals hosting en ondersteuning) continu genoten. Omdat deze reeds genoten diensten fysiek niet 'teruggegeven' kunnen worden, is het onwerkbaar om bij een eventuele ontbinding met terugwerkende kracht reeds betaalde bedragen te moeten restitueren. Kan de Aanbestedende Dienst instemmen met het uitsluiten van ongedaanmakingsverbintenissen (zoals artikel 6:272 lid 1 BW), zodat reeds betaalde vergoedingen voor correct uitgevoerde werkzaamheden bij ontbinding niet ongedaan hoeven te worden gemaakt? Zo nee, waarom niet?	Ja, de Aanbestedende Dienst kan ermee instemmen dat bij ontbinding geen ongedaanmakingsverplichting geldt voor reeds geleverde en overeengekomen SaaS-dienstverlening die naar haar aard niet kan worden teruggegeven. Dit laat onverlet dat vooruitbetaalde vergoedingen voor dienstverlening die na de datum van ontbinding niet meer wordt geleverd, naar rato aan Opdrachtgever worden terugbetaald. De overige rechten en verplichtingen van partijen bij ontbinding blijven onverminderd van toepassing.